

Svar på høring - adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Vi takker for anledningen til å uttale oss i høringen. Høringsbrevet gir en god fremstilling av saken, uten å reise noen spesielle problemstillinger eller momenter som vi skal ta stilling til. Vi har derfor gjort en vurdering av prinsipiell karakter ved å endre adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning i Den norske kirke

Dagens tilsetningspraksis i Den norske kirke har grunnlag i vedtak i Kirkemøtet 2007 i KM-sak 07/07 *Tilsetjing og vigsling i Den norske kyrkja av homofile i partnerskap. Konsekvensar av fråsegna frå Lærenemnda 2006*. I dette vedtaket ble det åpnet for at tilsetningsorganer i Den norske kirke konkret kan ta stilling til om homofilt samliv skal vektlegges ved tilsetning.

Etter at Kirkemøtet 2016 gjorde vedtak i KM-sak 17/16 *Kirkelig vigsel for likekjønnede par* er det åpnet for at Den norske kirke skal ha to syn på likekjønnet ekteskap, og at begge synene skal gis rom og komme til uttrykk i kirkens liturgiske ordninger, undervisning og forkynnelse.

Et mindretall i Kirkemøtet ønsket ikke kirkelig vigsel av likekjønnede par, «fordi det strider mot deres forståelse av ekteskapet». De av mindretallet som støttet vedtaket, «tar likevel til etterretning Kirkemøtets sammensetning, og at slike liturgier derfor vil bli utarbeidet og implementert». Det er et representativt uttrykk for en pragmatisk tilnærming, hvor man aksepterer at kirken har en vigselsturgi for likekjønnede par, men ut fra Guds ord er overbevist om at ekteskapet kun kan inngås mellom én mann og én kvinne.

Kirkerådet argumenterer i høringsnotatet at å fjerne adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetning ikke har læremessig karakter, og at Kirkemøtet vil kunne stramme inn praksis i tilsettingssaker uten at en går bort fra at det eksisterer to teologisk legitime syn i det underliggende lærespørsmålet, som har bakgrunn i Kirkemøtets vedtak i 2007 (KM sak 07/07). Kirkemøtet 2007 ga i vedtaket i sak 07/07 uttrykk for at tilsetningspraksis ikke kan frikobles fra teologiske og læremessige vurderinger. Vår vurdering, i lys av KM-sak 17/16 er at dette fremdeles står seg. Det kan derfor ikke oversees at for enkelte er det et teologisk og læremessig spørsmål om samlivsform skal vektlegges ved tilsetninger, selv om et flertall kan hevde det. Dersom muligheten for å vektlegge dette blir innskrenket av et flertall, vil dette gå på bekostning av mindretallets mulighet til å gjennomføre tilsetninger i samsvar med sin teologiske og læremessige overbevisning.

Den norske kirke har rettslig grunnlag til å forskjellsbehandle søkere ved tilsetninger på grunn av samlivsform, selv om det er uenighet i spørsmålet om likekjønnet ekteskap internt i Den norske kirke. Kirkemøtets vedtak i KM 16/17 hvor det er åpnet for to syn ulike syn på likekjønnet ekteskap, fordrer ikke at tilsetningspraksis må endres. Det er imidlertid tungtveiende argumenter for å beholde dagens tilsetningspraksis.

Ved å benytte seg av det rettslige grunnlaget som eksisterer, kan det vernes om mindretallets overbevisning. Som påpekt ovenfor vil et mindretall i Den norske kirke få innskrenket sine muligheter til å påvirke tilsetninger i samsvar med sin teologiske og læremessige overbevisning. I menigheter hvor et flertall mener at ekteskapet kun kan inngås mellom én mann og én kvinne, vil de ikke kunne vektlegge samlivsform ved tilsetning i de tilfellene hvor en person som lever i et likekjønnet ekteskap er søker. Konsekvensen av dette kan bli tilsetninger hvor menigheten ikke vil la seg betjene av den som tilsatt, med tilhørende

manglende mulighet for å delta i gudstjenester, dårligere arbeidsvilkår for den som tilsatt og et lite oppbyggelig fellesskap.

Dersom det ikke vernes om mindretallets syn i spørsmålet om likekjønnet ekteskap, vil disse gradvis kunne søke seg til andre trossamfunn ettersom deres mulighet til å praktisere i tråd med sin teologiske og læremessige overbevisning innskrenkes. Intensjonen i vedtaket fra KM-sak 16/17 om å ha to syn i dette spørsmålet i Den norske kirke utfordres derfor med stor kraft av flertallet, som nå ønsker å fjerne adgangen til å vektlegge samlivsform ved tilsetting.

Implikasjonen ved å legge til grunn at dette ikke er av teologisk og læremessig karakter, behandle saken på Kirkemøtet 2023 og for eksempel vedta at «Tilsettingsorganer i Den norske kirke skal ikke forskjellsbehandle søkere på grunn av likekjønnet samlivsform», slik høringsnotatet konkluderer med, er derfor en klar svekkelse av vedtaket i KM-sak 16/17. Dette vil vi på det sterkeste vil fraråde, og anbefale at Den norske kirke fremdeles skal benytte det rettslige grunnlaget som eksisterer til å forskjellsbehandle søkere ved tilsettinger på grunn av samlivsform og ivare begge synene fra denne saken (KM 16/17).

Tromsø, Oteren, Evenskjær, Lakselvbukt, den 1.mars 2023

Gaute Nordbye, medlem Nord-Hålogaland bispedømmeråd

Hanne Braathen, medlem Nord-Hålogaland bispedømmeråd

Marta Ims, medlem Nord-Hålogaland bispedømmeråd

Oddgeir Sølvfæstersen, medlem Nord-Hålogaland bispedømmeråd

